

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
و
نحوه ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره
دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری

مصوب بیست و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی
مورخ ۸۳/۳/۲۳

« فصل اول »
مشخصات کلی برنامه

۱. نام و تعریف رشته:

دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری یا Nursing (Ph.D) بالاترین مقطع تحصیلی این رشته است. دانش آموخته گان این دوره میتوانند به عنوان اعضاء هیئت علمی در دانشگاهها، مراکز آموزشی و تحقیقاتی کشور انجام وظیفه نمایند.

تاریخچه رشته

با گذشت قریب به یک قرن از تاریخ پرستاری و حدود ۴۰ سال از پرستاری نوین، تقویت بنیه علمی، عملی و بدنه کارگزاران حرفه پرستاری به عنوان یکی از شاخه های علمی و حرفه ای گروه پزشکی ضرورت مییابد. این امر با اراتقاء دائمی و گسترش و تعمیق مرزهای علم و تربیت نیروهای متخصص در این رشته ، به ویژه وجود برنامه دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری میسر میگردد.

با نگاهی به تاریخ مستندات موجود میتوان گفت موضوع تأسیس دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری اولین بار با گشایش مرکز پزشکی ایران در یکصدو سومین نشست شورای گسترش آموزش عالی مورخ ۵/۶/۵۴ مطرح گردید. لیکن تلاش برای تهیه برنامه دکتری و تصویب آن در سال های ۱۳۶۰ توسط ریاست محترم شاخه تخصصی رشته پرستاری شورای عالی برنامه ریزی صورت گرفت. برنامه آموزشی دکتری دوره دکتری تخصصی پرستاری (که توسط کمیته تخصصی پرستاری گروه پزشکی شورای عالی برنامه ریزی تهیه و تأیید شده بود). در دویست و هشتاد و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی مورخ ۱۷/۷/۷۳ به تصویب رسید.

اولین دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری در سال ۱۳۷۴ در دانشگاه علوم پزشکی تبریز با پذیرش ۳ دانشجو آغاز شد. پس از آن به ترتیب دانشگاه تربیت مدرس در سال ۱۳۷۵ با پذیرش چهار دانشجو، دانشگاههای علوم پزشکی ایران و تهران در سال ۱۳۷۸ هریک با پذیرش ۲ دانشجو، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در سال ۱۳۸۱ با پذیرش دو دانشجو، و بالاخره دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۸۲ با پذیرش ۲ دانشجو، دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری را آغاز نمودند. بنابراین دانشگاههای دارای مجوز تربیت دانشجوی دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری، شامل ۶ دانشگاه تبریز، تربیت مدرس، ایران، تهران، شهید بهشتی و اصفهان میباشد.

در حال حاضر (بهمن ۱۳۸۲)، تعداد ۵۳ دانشجو در مقطع دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری دانشگاههای پیشگفت پذیرفته شده و از این تعداد ۱۰ نفر فارغ التحصیل گردیده اند.

۱. ارزشها و باورها (Values) (فلسفه برنامه):

پرستاری از سویی با سلامت انسان به عنوان موجودی چند بعدی، هر فرد با همه ویژگیهای جسمی، روانی، اجتماعی، اخلاقی و به عنوان موجودی منحصر، سرو کار دارد، و از سویی دیگر بر اساس نظام ارزش های اسلامی حاکم بر جامعه، ملزم به رعایت حقوق انسانها و برقراری عدالت اجتماعی میباشد، بایستی از راه پژوهش های بنیادی، کاربردی کیفی و تقویت مطالعات نظری با رویکردی جامع و جامعه نگر و ایجاد تفکر آموزش مداوم و تعامل با سایر شاخه های دانش (دیدگاه بین رشته ای) در دوره های

دکتری در تحقق بین رویکرد فلسفی بکوشد. دانش آموختگان دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری به مثابه راهبرد شناسان این شاخه علمی و حرفه ای، در اعتلاء سلامت جامعه ایفای نقش خواهند کرد. این امر موجب افزایش انگیزه کارگزاران پرستاری و ارتقاء ارائه خدمات حرفه ای خواهد شد.

۲. رسالت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Mission):

ارتقاء علم و مهارت حرفه ای کارگزاران خدمات پرستاری و در نتیجه ارتقاء استانداردهای ملی سلامت، غنی سازی دائمی اعضاء هیئت علمی، تولید علم، انتقال فن آوری، افزایش تعامل علمی در سطح علمی و بین المللی، ایجاد پویایی و برانگیختن روحیه علمی و روش مندی، از مأموریت های عمده تأسیس دوره دکتری است.

۳. چشم انداز برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی (Vision)

مشارکت راهبردی در تولید و گسترش پژوهش های بنیادی و کاربردی، ارتقاء استانداردهای ملی و سازواری با استانداردهای جهانی آموزش پرستاری، بسترسازی برای جذب نیروهای کارآمد علمی و تخصصی در داخل کشور و جلب و جذب دانشجو از کشورهای منطقه.

۴. اهداف کلی رشته (Aims):

اهداف کلی برنامه دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری عبارتند از: ۱- تربیت مدرسین با صلاحیت آموزشی و پژوهشی ۲- تأمین نیروی انسانی مورد نیاز دانشگاههای کشور ۳- نیل به خودکفایی حرفه ای.

۵. نقش های دانش آموختگان در برنامه آموزشی (Role definition)

دانش آموختگان این دوره ضمن کمبود کمی و کیفی نیروی انسانی، قادر خواهد بود دوره هایی آموزشی را برنامه ریزی و اداره نموده و به پژوهش در زمینه های آموزش، خدمات و مدیریت در پرستاری بپردازند. همچنین دانش آموختگان قادر خواهند بود. مسائل مربوط به حرفه را تجزیه و تحلیل کرده و راه حل های مناسب ارائه نمایند.

۶. وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis):

- تدریس در مقاطع تحصیلات تکمیلی و کارشناسی در رشته پرستاری با استفاده از روش های نوین
- مشاور و مجری تحقیقات براساس نیاز جامعه و انتشار نتایج تحقیق
- انجام برنامه ریزی آموزشی
- مشارکت در برنامه ریزی های تخصصی و حرفه ای

۷. استراتژی های اجرایی برنامه آموزشی:

- ارائه دروس به صورت دانشجو محوری
- ارائه دروس به روش حل مسئله

- ارائه دروس به روش بحث گروهی
- ارائه دروس با تقویت تفکر انتقادی
- موظف کردن دانشجویان به نگارش یافته های علمی و پژوهشی در رابطه با هر درس
-

۸. شرایط و نحوه پذیرش دانشجویان:

دارا بودن دانشنامه کارشناسی ارشد در رشته پرستاری و دارا بودن سایر شرایط ورود به دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی میباشد.

۹. رشته های مشابه در داخل کشور : وجود ندارد.

۱۰. رشته های مشابه در خارج از کشور: از جمله کشورهایی که دکتری پرستاری مشابه دارند عبارتند از: هندوستان، آمریکا، انگلستان، تایلند، کانادا، سوئد، استرالیا، فنلاند، مصر، فیلیپین و کشورهای آمریکای جنوبی.

۱۱. شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

مطابق ضوابط شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور

۱۴. موارد دیگر (مانند بورسیه): اعزام بورسیه به خارج از کشور براساس نیاز و مطابق قوانین وزارت متبوع میباشد.

« فصل دوم »
مشخصات دوره

مشخصات دوره

نام دوره: دوره دکتری تخصصی

طول دوره و ساختار آن: حداقل و حداکثر مجاز طول دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری طبق آئین نامه دوره دکتری (Ph.D) مصوب شورایی عالی برنامه ریزی است و دروس بصورت واحدی ارائه میشود. دوره شامل دو مرحله آموزشی و پژوهشی و براساس آئین نامه دوره دکتری (Ph.D) میباشد.

نام درس و تعداد واحد درسی: مجموع واحدهای آموزشی و پژوهشی در دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری ۴۵ واحد میباشد.

- مرحله آموزشی: تعداد کل واحدهای مرحله آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری ۲۵ واحد طبق جدول ب میباشد. علاوه بر این واحدها دانشجو موظف است به تشخیص گروه آموزشی و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی ۲ واحد درس کمبود یا جبرانی مطابق جدول الف را بگذرانند.

- مرحله پژوهشی: تعداد واحد در مرحله پژوهشی ۲۰ واحد و به صورت پایاننامه میباشد که با توجه به علاقه دانشجو و نیاز جامعه در یکی از عرصه های خاص تهیه و تدوین خواهد شد.

الف- جدول دروس کمبود یا جبرانی

پیش نیاز	تعداد ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	جمع			
				۲	اپیدمیولوژی	۱

ب- جدول دروس دوره دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش‌نیاز
			جمع	نظری	عملی	
۲	اصول و فلسفه تعلیم و تربیت	۲				
۳	فلسفه، نظریه های پرستاری و نظریه پردازی	۳	۳۴	۳۴	۳۴	
۴	نظام های آموزش پرستاری در ایران و جهان	۲	۶۸	۳۴		
۵	روش شناسی تحقیقات در پرستاری	۲	۳۴	۳۴		اپیدمیولوژی ۲ واحد
۶	نقد و پژوهشهای کمی و کیفی در پرستاری	۲	۳۴	۳۴		
۷	آمار استنباطی	۲	۴۳	۲۶	۱۷	
۸	رویکردهای نوین تدریس	۲	۳۴	۳۴		
۹	مدیریت آموزشی	۳	۵۱	۵۱		
۱۰	فناوری اطلاعات در پرستاری	۲	۳۴	۳۴		
۱۱	چالش های پرستاری	۳	۵۱	۵۱		
۱۲	آزمون سازی و ارزشیابی	۲	۳۴	۳۴		
	جمع	۲۵	۴۵۱	۴۰۰	۵۱	
	پایاننامه	۲۰				

تذکر

- گرچه دروس دوره دکتری اکثراً بصورت کارگاه و کار عملی اجرا خواهد شد، شرکت دانشجوی در یک دوره کارگاه متدولوژی (۵ روزه) الزامی است.

مرحله پژوهشی

پایاننامه به میزان ۲۰ واحد با توجه به علاقه دانشجوی و نیاز جامعه در یکی از عرصه های خاص تهیه و تدوین و ارائه خواهد شد.

« فصل سوم »

فرم های مشخصات دروس

کد درس : ۱ *

نام درس : اپیدمیولوژی

تعداد واحد : ۲ واحد نظری

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

اصول و مفاهیم اپیدمیولوژی

۱. دامنه اپیدمیولوژی (Scope)
۲. معیارهای سلامت و بیماری
۳. استراتژی طراحی پژوهش های اپیدمیولوژیکی
۴. مطالعه علیت در بررسی های اپیدمیولوژیک
 - روابط علیتی
 - مراحل تعیین علت و معلول
 - خطاهای رایج در پژوهش های علیی (سوءگیری ، خطاهای نمونه گیری و عوامل مخدوش کننده و ...)
۵. مطالعات همگروهی
۶. مطالعه مورد و شاهدی
۷. کارآزمایی تصادفی با گروه کنترل (RCT)

کاربرد اپیدمیولوژی در عملکرد های بالینی

اندازه گیری ها (Measurements)

۱. اعتماد (دقت)
۲. تعیین منابع خطا در اندازه گیری
۳. توصیف روشهای کاهش خطاهای اندازه گیری
۴. تشخیص های بالینی (Clinical diagnosis)
۵. حساسیت و ویژگی آزمون
۶. پیش بینی وقوع بیماریها
۷. تعریف روشها و تفسیر نتایج آزمونها
۸. اهمیت اپیدمیولوژی در امور بالینی
۹. حالات طبیعی و غیر طبیعی (Normality and abnormality)
۱۰. اثر بخشی مداخلات (درمانی و ...)
۱۱. پیش آگهی (Prognosis)
۱۲. تجربه بالینی
۱۳. وضعیت بیماری

عملکرد مبنی بر شواهد (Evidence based practice)

۱. نکات نظری

۲. نکات عملی

کاربرد اپیدمیولوژی در مسائل محیطی

۱. بررسی و شناخت بیماریها

۲. بررسی تحقیقات محیطی

کاربرد اپیدمیولوژی در مراقبتهای بهداشتی

۱. نیاز به مراقبتهای بهداشتی

۲. ارزشیابی مراقبت های بهداشتی

۳. اندازه گیری و برآیند های مراقبتهای بهداشتی

۴. ارزیابی روشهای جدید

بکارگیری آمار زیستی در اپیدمیولوژی

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری ، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع

- 1- Vetter, Norman, Matthews, Ian. Epidemiology and public Health Medicine. Edinburgh: Churchill Livingstone, 1999.
- 2- Jekel, James, Kats, David, Elmore, Joann. Epidemiology, Biostatistics, and Preventive Medicine. 2nd ed. Philadelphia: W.B. Saunders, 2001.
- 3- Mausner, Judith, Kramer, Shira. Epidemiology: An Introductory Text. 2nd ed. – Philadelphia: W.B. Saunders, 1985.

کد درس : ۲+

نام درس : اصول و فلسفه تعلیم و تربیت

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت اصول و فلسفه تعلیم و تربیت و کاربرد آن در آموزش پرستاری

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

فلسفه، تعلیم و تربیت، تعریف، اصول و مبانی فلسفه تعلیم و تربیت

بررسی مکاتب تعلیم و تربیت و تحلیل و مقایسه هر یک از آنها:

- ایده آلیسم و تعلیم و تربیت

- رئالیسم و تعلیم و تربیت

- پراگماتیسم و تعلیم و تربیت

- اگزیستانسیالیسم و تعلیم و تربیت

بررسی، ارزش شناسی و فلسفه تحلیلی مکاتب یاد شده

بررسی و نقد نظریه های تربیتی معاصر:

- پایدار گرایی

- بنیان گرایی

- پیشرفت گرایی

- نظریه بازسازی

سوالهای نهایی در تعلیم و تربیت:

- طبیعت انسان

- تکامل انسان

- هدفها در تعلیم و تربیت

ماهیت و ساخت تئوری در تعلیم و تربیت :

- تفاوت تئوری در دانش تعلیم و تربیت با تئوری در علوم دیگر

- رابطه تئوری تعلیم و تربیت با فلسفه تعلیم و تربیت

- فلسفه و اصول تعلیم و تربیت اسلامی

-

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در

صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع : کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه.

نام درس : فلسفه ، نظریه های پرستاری و نظریه پردازی

کد درس : ۳+

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری ۲ واحد، عملی ۱ واحد

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت فلسفه، اصول زیربنایی نظریه ها و روشهای نظریه پردازی در پرستاری، روشهای تجزیه و تحلیل آنها و شناخت روش نقد و بررسی نظریه پردازی در پرستاری

سر فصل دروس

الف : نظری (۳۴ ساعت)

فلسفه پرستاری

- بررسی فلسفه های متداول در پرستاری
- ماهیت فلسفه پرستاری، فلسفه فرد و مراقبت
- دانش پرستاری و توسعه آن
- بررسی مقایسه ای فلسفه ، مدل و نظریه در پرستاری
- فلسفه ، قانون، اخلاق ، قدرت، ارتباط و محدوده پرستاری
- نظریه های پرستاری
- مروری بر مدل های پنداشتی و تئوریهای متداول پرستاری
- هدف نظریه های پرستاری
- توسعه نظریه و نظریه پردازی و مباحث مربوط به آن
- آزمون نظریه ها
- موارد ساخت و اصول مدل های پنداشتی و نظریه های پرستاری
- تجزیه و تحلیل مدل های پنداشتی
- نقد و بررسی مدلها و تئوریهای موجود در پرستاری (حداقل ۵ مدل و نظریه متداول مورد بحث قرار گیرد)
- بررسی و نقد روشهای به کارگیری نظریه ها

ب : عملی (۳۴ ساعت)

در قسمت عملی دانشجوی موظف است با تعیین شاخص های قابل قبول جهت تعیین یک مدل قابل استفاده، مدلی را انتخاب و با استفاده از منابع و راهنمایی اساتید ، کاربرد و اجرای آن را در عرصه مورد ارزشیابی قرار دهد و پیشنهادات لازم را جهت به کارگیری مدل به صورت سمینار و مکتوب ارائه نماید.

ارزشیابی :

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محوری، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع : کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

نام درس : نظام های آموزش پرستاری در ایران و جهان

کد درس : ۴۰

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : در پایان این درس دانشجو قادر خواهد بود با کاربرد و تلفیق علوم، برنامه های آموزش مقاطع پرستاری ایران و جهان را نقد ، بررسی و مقایسه نماید و با توجه به نیاز جامعه و الگوهای ارزشیابی برنامه، آموزش پرستاری مناسب را برای ایران تهیه و تدوین نماید.

سر فصل دروس (۳۴ ساعت)

مروری بر اصول ارزشیابی برنامه

عوامل موثر بر برنامه آموزش پرستاری (فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و...) بررسی فلسفه ، رسالت، دید گاه و اهداف آموزش پرستاری در ایران با توجه به نیاز جامعه و نظام آموزش در سطح کشور و مقایسه آن با نظام آموزشی در سطح جهان نقد و بررسی نظام ها و برنامه های آموزش پرستاری در ایران و جهان در قالب برنامه ریزی استراتژیک

- بررسی و مقایسه نقش ها و وظایف پرستار در ایران و جهان
- بررسی و مقایسه محتوای دروس با مفاهیم بنیادی برنامه آموزش پرستاری در ایران و جهان
- بررسی و مقایسه سیستم های اعتبار گذاری و تأیید کننده برنامه آموزش پرستاری در ایران و جهان
- بررسی و مقایسه نحوه اجرا برنامه آموزش پرستاری در ایران و جهان
- بررسی و مقایسه موسسات و جوامع علمی ، حرفه ای در ایران و جهان و نقش آن در حمایت از تربیت و توسعه نیروی انسانی پرستاری
- کار عملی : دانشجو موظف است پس از نقد و مقایسه نظام های آموزش پرستاری در ایران و جهان یک برنامه آموزش پرستاری در یکی از مقاطع پرستاری تئوین نماید.

ارزشیابی :

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری ، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع :

- کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

کد درس: ۵*

نام درس : روش شناسی تحقیقات در پرستاری

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اپیدمیولوژی

هدف : شناخت پژوهش های کیفی و کمی متداول

سرفصل دروس : (۳۴ ساعت)

مقدمه ای بر مباحث تحقیقات در نظام سلامت

پژوهش کمی:

- اهمیت ، فلسفه و دیدگاه پژوهش کمی
- تبیین روشهای پژوهشی کمی
- انواع تقسیمات پژوهش کمی (توصیفی - تحلیلی) و ویژگی آن
 - همبستگی (Correlational)
 - مطالعه موردی (Case study)
 - مورد شاهدی (Case – control)
 - مقطعی (Cross – sectional)
 - طولی (Longitudinal)
 - تجربی (شبه، نیمه، تمام) (, quasi, semi, Experimental : pure)
 - کارآزمایی های کنترل شده تصادفی (RCT)
 - کارآزمایی در عرصه (Field trial)
 - هم گروهی (Cohort)
 - فرا تحلیلی (Meta analysis)
 - طرح های (Designs) مناسب برای انواع تحقیقات کمی

- روشهای جمع آوری داده های کمی
- روایی و پایائی ابزار روشهای نمونه گیری، انواع تورش
- جامعه و محیط پژوهش اخلاق در پژوهش
- تجزیه و تحلیل و جمع بندی (Aggregating) داده های کمی

پژوهش کیفی :

- اهمیت، فلسفه و دیدگاه پژوهش
- خصوصیات تحقیقات کیفی، تعاریف ، اجزاء تحقیقات کیفی

- تبیین روشهای پژوهش

- پدیده شناسی (Phenomenology)
- قوم نگاری (Ethnography)
- تاریخی (Historical)
- نظریه پایه (Grounded theory)
- مطالعه موردی (Case study)
- تحقیق عملی (Action research)
- تحلیل محتوا (Content analysis)
- هرمنوتیک (Hermeneutics)

- نمونه گیری (انتخاب شرکت کنندگان)

- روش جمع آوری داده ها (مصاحبه فردی، گروهی، مشاهده و ...)

- اعتبار و پایایی

- روند جمع بندی (Aggregating) و تحلیل داده ها

مثلث سازی (Triangulation)

- انواع، مزایا و معایب و کاربرد

کار عملی : دانشجوی موظف است با نظارت استاد درس تعدادی مقاله و رساله که از روشهای مختلف پژوهش استفاده کرده اند مورد بررسی قرار داده و با توجه به یافته های خود دلایل انتخاب روش در مقاله را مورد بررسی قرار دهد (از هر روش متداول یک مقاله یا رساله)

ارزشیابی:

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محوری ، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع :

کتاب و مقالات معتبر و به روز مربوطه.

کد درس: ۰۶

نام درس: نقد پژوهش های کمی و کیفی در پرستاری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت روش های نقد پژوهش های کمی و کیفی

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

روش های نقد در پژوهش های پرستاری

نقد پژوهش های کمی از نظر: وضوح مفاهیم و گام های پژوهش – مقایسه و تحلیل و ارزشیابی

موضوع و تعریف واژه های

اهداف، سوال ها و فرضیه ها

جامعه پژوهش و نمونه گیری

ابراز، اعتبار پایایی، تورش

جمع آوری داده ها

تجزیه و تحلیل داده ها و گسترش مفهوم

مزایا و محدودیت ها

ملاحظات اخلاقی

اصول نگارش

نقد پژوهش های کیفی از نظر: توصیف واضح (Descriptive vividness) تناسب و دقت روش

شناسی (Methodological congruence/ rigor) دقت تحلیلی (Analytical precisenss)

، پیوند نظری (Theoretical connectedness) و ارتباط داشتن (Relevance)

شناسایی پدیده مورد نظر

سوال اصلی پژوهش، اهداف، جامعه

نمونه و نمونه گیری (روند انتخاب شرکت کنندگان)

اعتبار پایایی داده ها

جمع آوری داده ها

تجزیه و تحلیل داده ها و گسترش و ایجاد مفهوم و مفاهیم اصلی

مزایا و محدودیت ها

ملاحظات اخلاقی

نگارش یافته ها

کار عملی: دانشجو در طول مقالات رساله های مربوط با حرفه را با استفاده از روش های مختلف مورد بررسی

و نقد قرار داده به صورت صورت بحث گروهی و مکتوب ارائه خواهد داد ضمناً طرح رسانه خود را نیز ارائه

خواهد نمود.

ارزشیابی:

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در

صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع:

کتاب و مقالات معتبر و به روز مربوط.

کد درس: ۰۷

نام درس: آمار استنباطی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: کسب مهارت در به کارگیری روش های تجزیه و تحلیل آماری داده ها در پژوهش

سر فصل دروس

الف: ۱/۵ واحد نظری (۲۶ ساعت)

۱. کاربرد آنالیز آری در پژوهش های دو گروهی جور شده شامل آزمون های:

ک مک نامار (Mc Nemar)

ک ویلکاکسون (Wilcoxon)

ک T مرتب

۲. چگونگی کاربرد آنالیز آماری در پژوهش های سه گروهی و بیشتر جور شده ، شامل آزمون های ک

ک کو کرال P

ک فریدمن

ک آنالیز واریانس برای تکرار و روش تعیین اختلافات ، روش شفه ، (

۳. چگونگی کاربرد آنالیز آماری در پژوهش های دو گروهی مستقل شامل از مون های :

ک χ و فیشر (Fisher)

ک من ویتنی (Mann - Whitney U)

ک t مستقل و F

۴. چگونگی کاربرد آنالیز آماری در پژوهش های سه گروهی و بیشتر مستقل شامل آزمون های:

مجذور کای (χ)

کروسکال والیس (Kruskal- Wallis)

آنالیز واریانس (ANOVA) یک طرفه و روش تعیین اختلافات (شفه)

روند

۵. کاربرد آنالیز آماری در پژوهش های همخوانی شامل:

آزمون اسپیرمن (spearman)

آزمون پیرسون (pearson)

رگرسیون خطی (Linear regression) و ...

نوع داده ها - فرضیه ها در انواع پژوهش

۶. کاربرد رگرسیون چند گانه خطی (Multiple regression analysis) در پژوهش های

پزشکی

۷. کاربرد رگرسیون لوژیت (Logistic regression) در پژوهش های پزشکی

آنالیز کواریانس (Covariance analysis)

۸. کاربرد فاکتور آنالیز و روند استاندارد سازی شاخص های بهداشتی

۹. کاربرد روند نمونه گیری و عوامل موثر بر آن در انواع پژوهش کمی.

ب: ۰/۵ واحد عملی (۱۷ ساعت)

عملی: دانشجوی موظف است با نظارت اساتید تجزیه و تحلیل داده ها را با استفاده از نرم افزار ها انجام دهد.

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محور ، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع:

کتاب و مقالات و به روز مربوطه.

نام درسک رویگردهای نوین تدریس

تعداد واحدک ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : ندارد.

هدف: کسب دانش و مهارت در به کارگیری روش های نوین تدریس.

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

مکاتبات روا نشناسی پرورشی (شامل مکاتب تجربه گرایان و یادگیری اجتماعی) و کاربرد نظریه های آموزشی در تدریس.

اصول روان شناسی یادگیری و انواع سبک های یادگیری

آموزش به روش سنتی

آموزش مهارت های اساسی تفکر

مهارت های تفکر انتقادی در آموزش پرستاری ، شیوه های تدریس در روش تفکر انتقادی

نگرش تازه بر یادگیری و تدریس

نظریه های یادگیری و تدریس

روش های تدریس و استراتژی ها

آموزش گروهی (collaborative teaching)

آموزش مبتنی بر شایستگی (competency based education)

آموزش مبتنی بر شواهد (Evidence based education)

یادگیری تجربی (Experimental learning)

یادگیری الکترونیک (Electronic learning)

یادگیری مبتنی بر حل مسائل (Problem based learning)
یادگیری روشمند (System based learning)
یادگیری عملکردی – عملی (Performance learning- Practice based learning)
تعیین پیمان ها (Learning contracts and contracts assignment)
آموزش انعکاسی (Reflecting)
آموزش الگومداری (Role modeling)
آموزش مبتنی بر خدمات (service learning)
آموزش وظیفه مداری (Task based learning)
آموزش مجازی (virtual learning)
آموزش در گروههای کوچک
آموزش بالینی در پرستاری و ویژگیهای یک آموزش بالینی اثر بخش
رایزنی (Mentoring)
آموزش آموزه ای – آموزش مبتنی بر ارشدیت (Preceptors و assessor) perceiving
انواع شبیه سازها و نحوه به کار گیری آن در آموزش
نقش پژوهش در آموزش

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی)
و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می گیرند.

منابع:

کتاب و مقالات معتبر و به روز مربوطه.

کد درس: ۰۹

نام درس: مدیریت آموزشی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت نظریه‌های مدیریت آموزشی و کاربرد آنها در سازمان‌های آموزشی

سرفصل دروس (۵۱ ساعت)

تاریخچه مدیریت آموزشی

مروری بر نظریه‌های مدیریت و تئوری سازمان و رفتار سازمانی

ویژگی‌های سازمان‌های آموزشی

نظام آموزشی، اهداف، ارتقاء آن و عوامل موثر بر طراحی یک نظام آموزشی قلمرو و وظایف مدیریت آموزشی

نظریه‌های مدیریت آموزشی و مفهوم سه بعدی

رهبری آموزشی، اصول رهبری آموزشی

_ نظریه‌های انگیزش

_ نظریه‌های رهبری

_ سبک‌های رهبری

برنامه‌ریزی و توسعه و راهبردی در سازمان‌های آموزشی

اصول مدیریت تغییر در آموزش

خلاقیت و نوآوری در مدیریت آموزشی

سازمان‌های یادگیرنده

بهره‌وری نیروی انسانی و مدیریت آموزشی

نظارت و کنترل در مدیریت سازمان‌های آموزشی

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محور، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در

صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

منابع کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

نام درس: فناوری اطلاعات در پرستاری

کد درس: ۱۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با مفاهیم فناوری اطلاعات و کاربردهای آن در خدمات بهداشتی، درمانی و معرفی سیستم‌های اطلاعاتی در پرستاری و شبکه‌های ارتباطات دوربرد می‌باشد.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

_ مفاهیم و پایه‌های فن آوری اطلاعات

_ انواع تکنولوژی و کاربردهای اطلاعات IT (Information Technology) در آموزش، بهداشت و درمان صنعت و ...

تئوری و مدل‌های تعامل انسان و کامپیوتر

_ سیستم‌های اطلاعات در نظام عرضه خدمات بهداشتی درمانی

کدگذاری اطلاعات بهداشتی در سیستم‌های کامپیوتری

فن آوری زیست پزشکی

سیستم‌های از اطلاعات بیمارستانی

آشنائی با بانک اطلاعاتی بیمارستان‌های ایران و سایر کشورها

بیمارستان‌های مجازی

کاربرد کامپیوتر در پرستاری

مسائل قانونی و اخلاقی در سیستم‌های اطلاعاتی

_ مبانی اطلاعات دوربرد (Telecommunication)

_ شبکه جهانی اینترنت و کاربردهای آن

_ آموزش الکترونیکی (Electronic government)

_ نقد بانک اطلاعاتی در ایران و سایر کشورها (کار عملی دانشجویان در بیمارستان‌ها و ارتباط با سیستم‌های کامپیوتری)

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محور، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

منابع کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

کد درس: ۱۱

نام درس: چالش‌های پرستاری

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت دانشجویان از چالش‌های پرستاری و بحث و تبادل نظر و ارائه راهکارهای مناسب

سرفصل دروس (۵۱ ساعت)

- _ سیر تحولات و مقررات پرستاری ایران
- _ دورنمای آینده پرستاری در ایران (پرستاری در ایران)
- _ فرآیند حرفه‌ای شدن در پرستاری (Professionalization process)
- _ فرآیند اجتماعی شدن حرفه (Socialization process)
- _ فرآیند جهانی شدن حرفه (Globalization Process)
- _ هویت پرستاری و هویت‌های حرفه‌ای (Professional identity)
- _ اخلاق پرستاری
- _ پرستاری مبتنی بر شواهد
- _ پرستاری و قانون
- _ فاصله آموزش و پژوهش و خدمات پرستاری
- _ جایگاه پرستاری در نظام عرصه خدمات بهداشتی، درمانی ... در ایران و جهان
- _ پرستاری و سلامت جامعه
- _ ارتباطات حرفه‌ای در پرستاری
- _ پرستاری و فرآیند پرستاری
- _ تهدیدها، فرصت‌های حرفه‌ای در پرستاری
- _ پرستاری و بیماری‌های نوظهور
- _ نسخه نویسی در پرستاری (Nurse Prescribing)

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجوی محور، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

منابع کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

کد درس: ۱۲

نام درس: آزمون سازی و ارزشیابی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجو با اصول و مبانی آزمون سازی و ارزشیابی و کاربرد آنها در پرستاری

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

_ سنجش و آزمون به عنوان مقدمه‌ای برای ارزشیابی

- انواع سنجش از نظر ماهیت موضوع مورد اندازه‌گیری (با تأکید بر روش‌های کمی و کیفی)
- ویژگی‌های یک آزمون خوب: روائی، پایائی، عینیت، کارآمدی، شاخص‌های دشواری
- طراحی، تجزیه و تحلیل و تفسیر آزمون

_ ارزشیابی

- تاریخچه، مفاهیم و تعاریف ارزشیابی
- اصول ارزشیابی
- انواع ارزشیابی از نظر: ملاک سنجش، اهداف، توجه بر فرآیند و برآیند کمی یا کیفی
- داده‌های مورد نیاز برای ارزشیابی
- مدل‌های ارزشیابی
- ابزارها و تکنیک‌های طراحی آن
- ارزیابی درونی
- ارزیابی برونی
- ارزشیابی ارزشیابی‌ها (فرا ارزشیابی) (Meta evaluation)

ارزشیابی

دانشجویان با رعایت اصل دانشجو محوری، از طریق ارائه تکالیف محوله (به صورت مکتوب و شفاهی) و در صورت نیاز آزمون پایان ترم مورد ارزشیابی قرار می‌گیرند.

منابع کتب و مقالات معتبر و به روز مربوطه

« فصل چهارم »
برنامه ارزشیابی

ارزشیابی برنامه:

ارزشیابی برنامه به دو صورت تراکمی و تکوینی صورت خواهد گرفت.

الف: ارزشیابی تراکمی:

برنامه آموزشی دکتری تخصصی (Ph.D) پرستاری براساس الگوی مبتنی بر هدف (Goal based) مورد ارزشیابی قرار خواهد گرفت.

اهداف ارزشیابی:

- هدف کلی: بررسی و تعیین میزان دستیابی به اهداف کلی برنامه
- اهداف ویژه: اهداف ویژه ارزشیابی نقش های تنظیم گردیده و شامل موارد زیر میباشند:
- ۱- تعیین نحوه عملکرد آموزشی دانش آموختگان دوره دکتری پرستاری
 - ۲- تعیین نحوه عملکرد برنامه ریزی آموزشی دانش آموختگان دوره دکتری پرستاری
 - ۳- تعیین نحوه عملکرد پژوهشی دانش آموختگان دوره دکتری پرستاری
 - ۴- تعیین نحوه عملکرد حل مسئله و تصمیم گیری (مدیریتی) دانش آموختگان دوره دکتری پرستاری

نحوه انجام ارزشیابی برنامه

اجرای ارزشیابی به صورت ارزشیابی درونی و یا بیرونی انجام میشود و داده ها از طریق دانش آموختگان، مشتریان خارجی، کارگزاران، دانشجویان سال آخر، اساتید و مسئولین آکادمی گرد آوری میشود.

مراحل ارزشیابی

مراحل ارزشیابی شامل: (۱) تصمیم گیری در مورد آنچه که قرار است ارزشیابی شود (توصیف برنامه ارزشیابی مشخص کردن حیطه اطلاعات- تعیین مخاطبین و یا افراد ذینفع، الویت بندی موارد ارزشیابی)، (۲) طراحی برنامه ارزشیابی (تعیین اهداف، تدوین ابزار، تعیین معیار و شاخص، مشخص کردن روش ها و زمان ارزشیابی، تعیین منابع و محدودیتها)، (۳) اجرای ارزشیابی (۴) تحلیل و تفسیر داده ها و (۵) گزارش نتایج ارزشیابی و تصمیم گیری و ارائه پیشنهادات میباشد.

تواتر انجام ارزشیابی: ارزشیابی تراکمی هر سال یک بر صورت میگیرد.
شاخص های پیشنهادی برای ارزشیابی: شاخص های پیشنهادی براساس اهداف ویژه ارزشیابی برنامه دکتری تخصصی پرستاری ارائه شده ، که عبارتند از:

۱. شاخص های عملکرد آموزشی

- میزان جذب دانش آموختگان در عرصه های آموزشی

- میزان تدریس مطلوب (بررسی منیاز، تهیه برنامه، اجرا و ارزشیابی) به دانشجو، همکار، مددجو و ...
- میزان رضایت مشتریان دریافت کننده آموزش

معیارها

- ۹۰ درصد از دانش آموختگان در عرصه های آموزشی جذب میشوند.
- ۸۰ درصد از دانش آموختگان توانایی تدریس مطلوب را داشته باشند.
- ۸۰ درصد از مشتریان و یا افراد ذینفع از عملکرد آموزشی دانش آموختگان رضایت داشته باشند.

۲. شاخص های عملکرد پژوهشی

- میزان پژوهش های انجام شده
- میزان پژوهش های انجام شده براساس نیاز جامعه
- میزان رشد تخصصی و حرفه ای از طریق انجام پژوهش، تألیفات و یا نشر کتب و مقاله، شرکت در مجامع علمی....

معیارها

- ۵۰ درصد دانش آموختگان مجری حداقل یک طرح پژوهشی مصوب در هر سال باشند.
- ۷۰ درصد پژوهش های انجام شده توسط دانش آموختگان براساس نیاز جامعه باشد.
- ۳۰ درصد از دانش آموختگان حداقل یک کتاب (تألیف و ترجمه ...) برای هر ۲ سال ارائه نمایند.
- ۹۰ درصد دانش آموختگان حداقل یک بار در سال در مجامع علمی خارجی و یا دو بار در سال در مجامع علمی داخلی شرکت نمایند.

۳. شاخص های عملکرد برنامه ریزی آموزشی

- میزان مشارکت دانش آموختگان در فعالیتهای برنامه ریزی
- میزان مشارکت در امر برنامه ریزی در سطوح مختلف آموزشی کلاسی، مؤسسه ای و یا کشوری

- میزان همکاری در ارزشیابی برنامه های در حال اجرا و یا تدوین شده

- میزان همکاری در بازنگری برنامه های آموزشی

- میزان مشارکت در اصلاح برنامه ها

معیارها

- ۸۰ درصد دانش آموختگان در ۵ سال آینده در امور برنامه ریزی مشارکت نمایند.
- ۱۰۰ درصد دانش آموختگان برنامه ریزی هایی در سطح کلاس انجام داده باشند.

- ۷۰ درصد دانش آموختگان در برنامه ریزی های کشوری مربوط به حرفه پرستاری مشارکت داشته باشند.
- ۸۰ درصد از دانش آموختگان بتوانند برنامه های در حال اجرا و یا تدوین شده را ارزشیابی نمایند.
- ۴۰ درصد دانش آموختگان براساس اصول بازنگری برنامه ها در امر بازنگری برنامه مشارکت نمایند.
- ۱۰۰ درصد دانش آموختگان برای اصلاح برنامه پیشنهادات لازم ارائه نمایند.

ب: ارزشیابی تکوینی

ارزشیابی تکوینی در هر نیمسال از طریق نظر سنجی از اساتید، مسئولین آموزشی و دانشجویان صورت میگیرد.